

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני כ"ח אייר תשפ"א | דף היומי בבלי: יומא כט | דף הכולל: יומא כא.
דף היומי בהלכה: מסעיף ב' עד תחילת סימן תקפ"ח.
מוסר: שם עולם - והנה כאשר יתבונן עד 'ושכר אוהבי ה'.'
קנין חכמה הלימוד השבועי: 'ועתה הטה אזנך' עד 'וכמו שעשה האלוקים'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

אחרי 32 שנה של נקיפות מצפון הושלם הפאזל | לקראת יום מתן תורתנו: שביבי אור ממעינו של מרן הגראי"ל זצוק"ל | הקב"ה הוביל אותנו לשם 'כמעט בכח': סיפורו המצמרר של הבחור שלמה זלמן ליבוביץ ז"ל | בלי עורכי דין ובלי סנגורים: הטיעון המנצח של לב לבייב | 2143

הסיפור היומי

32 שנה אחרי, פגשתי יהודי שבמקצועו היה חוקר לתולדות הישוב בא"י. משום מה סיפרתי לו על נקיפות המצפון של סבי על מה שגרם כביכול לאותו בחור. הוא היה המום לשמוע זאת, ומיד אמר: אני אשלים לך עכשיו את הפאזל...

ואומר לך בדמיך חיי

סבי הגרצ"פ היה חדור ברגשות אשמה על שבעידודו הבחור נותר בישיבה עד שנהרג. לא דיברנו איתו על זה. שתקנו בכאב, ומי ידע בסודות הנהגת שמים.

32 שנה אחרי נקראתי לשירות מילואים ארוך. בליל אימונים מפרך תחת גשם צולף פגשתי יהודי שבמקצועו היה חוקר לתולדות הישוב בארץ ישראל. משום מה סיפרתי לו על המצפון הרוחש אצל סבי על עצתו לאותו בחור.

החוקר היה המום למשמע השם ותיכף אמר: בוא ואני אשלים לך את הפאזל... אביו של הבחור היה סנטור חשוב. הוא מינף את האסון האישי שלו לעזעזע את חבריו שהבריטים נוטים לטובת הערבים, עד שמערכת הדיפלומטיה האמריקנית הפעילה לחץ על הבריטים ואלה שלחו מושל ומפקד חדש בשם ארתור ווקופ.

המושל החדש בא ברצון טוב והפך את הקערה על פיה. העמיד למשפט את פורעי חברון וחלקם הוצאו להורג. הוא השתיק בכח את ראשי המסיתים כמו עבדול אל קאסם ימ"ש ודומיו. ועלית על כולנה הוא פתח את שערי הארץ לעולי פולין ואלו שינו את

בישיבת חברון קודם מאורעות תרפ"ט למד בחור אמריקאי. הוריו חששו מהערבים ושלחו לראש הישיבה הגרמ"מ אפשטיין וביקשו שבנם יחזור לאמריקה, ואולי ימצא שם ישיבה וכו'. הרב אפשטיין חשש שזה יהיה הפסד רוחני לבחור ובמקום להענות להם פנה וביקש מרבה של ירושלים גדול הדור הגרצ"פ פרנק שיפנה במכתבים אל הרבנים במקום מגוריהם, שאלה ישפיעו על ההורים שיתירו את בנם בישיבה. המהלך הצליח והבחור נשאר בישיבה ולמרבה הצער נהרג בפוגרום הנורא בשבת.

כולם חששו מתגובת ההורים, עד כדי כך שנמנעו לצאת לשם ולאסוף כספים לישיבה מחשש תגובתו אך מן השמים הזדמן שנפגשו עמו בחתונה והאב האציל ענה בגבורה: "זמן חייו היה קצוב. לכל הפחות זכינו שנסתיימה שירת חייו כבן ישיבה על קידוש השם".

הסיפור הזה פורסם בעבר והבאתי אותו בספרי 'גביע הנחמות', אך המשך הסיפור לא ידוע ונתגלה לאחרונה על ידי הרב יעקב פראנק וכך סיפר:

בליל שבת קודש בדרכי אל הסבא, נודע לי שכבר שבק חיים לכל חי. באזני הצטלצלו דבריו האחרונים: תודה שלא המתנת עד שבת.

זה הסיפור כפי שהובא בשיחת הגאון רבי ניסן גולדברג (מראשי ישיבת אור ישראל וראשון לציון) כפי ששמעו מבן דודו ר' יעקב פרנק.

הסיפור נותן כח בקשר לנערים והאברכים הקדושים שעלו השמימה בל"ג בעומר, שבדיקו כמו דברי הוריהם המאמינים יבדלו לחיים, 'ההרוגים השלימו את ימי חייהם במלואם'. אך מי יודע אם לא יתברר שבמותם ציוו חיים לכלל עם ישראל.

(הרב פנחס זרביב, מכון 'למעשה', בשם הרב ישראל גברא)

הדמוגרפיה בארץ לטובת היהודים. כך שבניסיונות ההתקוממות הערבית הבאים, נהדפו הערבים אחור ברחמי שמים.

מסתבר שהיה קשר עקיף אך ברור בין מות הבחור על קידוש השם, לכך שהביא חיים למאות ואלפי יהודים שבאו אחריו וניצלו מגיא ההריגה בשואה. ממש 'ואומר לך בדמייך חיי'.

ממשיך ר' יעקב ואומר; לא המתנתי לביקור הקבוע אצל הסבא בליל שבת. הקדמתי ובאתי אליו ביום רביעי במקום לנוח צהריים. וסיפרתי לו את התגלית לה נחשפתי בימים האחרונים.

הסבא הישיש הזיל דמעות של התרגשות, שמחה והתרת הספקות, ואמר: 'לא היית צריך לטרוח לבא במיוחד, אך אני מעריך זאת, תודה שלא המתנת עד שבת'.

על דא ועל הא

**"פתאום אני שומע צעקות: אחד! שתיים!
שלוש! כולם אחורה!! כולם להסתובב, כולם
אחורה!! באותו שניה אנשים קלטו זרבים
הסתובבו וחזרו אחורה וחייהם נצלו"**

הרב אברהם פוקס מראיין את הרב יואל שלינגר שזכה להציל חיים באסון מירון וגילה תושיה בזמן אמת

שלום לרב שלינגר

שלום וברכה.

עד אתמול בלילה הצלחתם לישון במשך השבוע?
מאד מאד חלש, אני יושב עם עצמי ומתבונן ואני אומר, כמה הייתי לא מרוצה מעצמי בליל ל"ג בעומר כל הזמן, נסיתי לעשות כל מיני פעולות ושום דבר לא הלך, הרגשתי בדברים של תפילות בשביל...

עוד לפני שהתחיל בעצם אותו אירוע נוראי.

כן. כל הלילה לפני זה, כמה שעות לפני זה, והאנשים שישבו שם בחדר, או היו, נכנסו יכולים להעיד על זה. שום דבר לא הלך, כלום, כמו שהכל חסום, הכל אטום, אין כלום.

הכוונה שלכם על עצמכם שרציתם לבוא להתפלל, ולגשת לציון.

להתפלל, דברים שאני לא כאן רוצה לפתוח אותם, אבל דברים שפשוט מי שהיה שם ראה אותם. הכל היה חסום, שום דבר לא הלך. ואז שהתחיל משהו ללכת, אז פתאום התחיל כל צרחות וכל הצעקות, וכל השאגות שהיו בחדר שמה.

אתה בעצם תופס את עצמך, זה בעצם חדר שנמצא מעל אותו מסדרון, מה זה החדר הזה בעצם?

החדר, זה חדר של הכנסת אורחים.

זה חדר של הכנסת אורחים שאתה היית קשור להכנסת אורחים באיזושהי צורה?

כן

ואתה שומע. אתה נמצא שם, ואתה שומע, שמתחתך, ה' ירחם מה שקורה, אתה מוציא את הראש מהחלון ומה אתה רואה?

אנחנו נמצאים שבוע אחרי האסון הנורא, גם באסון הנורא שהיה במירון כמו בהרבה דברים אחרים, אנחנו רואים את הסייעתא דשמיא ואת ההשגחה הפרטית שהיתה לאנשים רבים שהיו שם במקום, שראו איך ה' ממש הוביל אותם והציל אותם. מגלגלין זכות ע"י זכאי, אין הרבה אנשים שהיו באיזה מעמד נוראי ככל שיהיה, ופשוט זכו להציל נפש אחת מישראל ועוד נפש אחת ועוד נפש אחת.

רבים הם האנשים ששמעו על הרב שלינגר שליט"א ועל פועלו המופלא באסון הנורא, בוא נשמע ממנו איך הוא רואה את זה שבוע אחרי, איך זה היה אז? מה עכשיו הוא חושב?

בכלל הרב שלינגר, כולם שואלים עשיתם אימונים לכזה דבר? איך הרי רוב האנשים שיהיו בכזו סיטואציה נוראית, הם לא מסוגלים לתפקד עשירית ממה שאתם עשיתם שם, אז בוא נשמע ממכם מה עשיתם ואיך, איך הרגשתם? מה הרגשתם כשאתם עושים כזה דבר? מאיפה הכוחות? אז בוא נתחיל מההתחלה.

הרבה שאלו אותי, המון שאלות, אתמול בלילה ישבתי עם עצמי...

כשאנחנו אומרים אתמול בלילה זה בעצם בדיוק שבוע אחרי שזה קרה האסון הנורא.

שבוע בדיוק, באותה השעה של האסון, זה היה, כן... 1-2 בלילה, ישבתי והתבוננתי עם עצמי.

ניסו עם כל הכח. הסיפור הידוע שכולם שמעו כבר על אותו בן אדם שאמר דוחפים אותי דוחפים אותי, אני מוחל למי שדוחף אותי וכך הוא נפטר מהעולם. או שיש אותו אברך, בסוף קלטתי שזה היה מול העיניים, אחד שגר פה בביתר. הייתי מול העיניים שלו, ראיתי אותו מתכופף, אחרי זה שחזרתי, אני פשוט משחזר את מה שראיתי שם, ראיתי אותו מתכופף, הוא רצה להרים שם ילד, ויותר הוא לא התרומם. הוא פשוט נשאר שם, בזמן הצלת חיים, שהוא רצה להציל אבל היתה גזרה, אתמול אמר לי הרה"ג רבי זושא הורביץ שליט"א שכל הנושא הזה, זה בגלגולי נשמות. מי הציל, ואת מי יציל, זה הכל עניני גלגולי נשמות, וכדי לכפר. שאלתי אותו הלא בגמרא במסכת מכות, מובא זאת לגבי הנופל שהוא עולה בסולם ונופל על אחר והורג אותו. לא לגבי המציל. אז הוא אמר לי תסתכל בחיד"א, החיד"א יש לו הסבר שם גם על להציל, הוא אמר שלהציל, להציל זה גם גלגול נשמות מי שהציל, יש בזה גם למה היית? למה הגעת?

מי זוכה בדיוק להגיע לנקודה שם? מגלגלים זכות ע"י זכאי.
איפה שכל אדם אמור לעמוד באיזה פינה. אנשים חושבים מי שנכנס לשביל, והוא ניצל אז הוא ניצל. אנשים לא מבינים או שהגעת למירון ולא נכנסתי, לא מי שהצטרך לנסוע למירון ולא נסע, מי שנסע למירון ועבר, או שעבר שניה לפני זה, יש לי דוד ר' מיכל לוצקין אחד מראשי הישיבות במתמידים, רואים אותו בשניה האחרונה בורח מהמקום.

מסופר על אחד שבא לחזון איש בזמן שהיו נפילות מטוסים הוא אמר לו שהוא מפחד לנסוע, ויש לו טיפול רפואי דחוף בחוץ לארץ. אמר לו החזון איש, מטוסים לא נופלים, אנשים נופלים. מי שנגזר עליו נגזר עליו.

הרב שליזנגר איפה מגיע החלק שלכם עם ההצלת נפשות?
יש את מה שכולם אוהבים לדבר ולשמעו שהצלת את הילד הקטן.

זכות גדולה מאד

קיבלתי טלפון הבוקר, ביום שישי, מישהו מתקשר אלי והוא אומר לי שהוא היה למעלה, הוא היה בשביל, הוא הרגיש שעוד חצי דקה אם לא משתחרר פה הדוחס והצפיפות, אז הוא פשוט מתמוטט, הוא פשוט מתמוטט, ואחד שמתעלף שם אז דורכים עליו, פשוט זוועת עולם. פתאום אני שומע אותך צועק: אחד! שתיים! שלוש! כולם אחורה!! כולם להסתובב, כולם אחורה!! באותו שניה אנשים קלטו ורבים הסתובבו וחזרו אחורה, זה הציל אותי. או יש אחד נטע סלונים הוא פרסם את השם שלו, זה מפורסם, הוא אומר שהוא צעק, הוא צעק לי תפתח לי את הבקבוק, כי הידים שלו היו כבולות בין האנשים מבלי יכולת להיזי אותם אפילו במשהו. מה יעזור לו בקבוק מים עם פקק רגע לפני שהוא מתעלף? אני לא שמעתי מה שהוא צעק, אבל הוא התפלל לקב"ה ואני מבחינת ההגיון עלה לי שאני אמור לפתוח, כדי לזרז את האנשים לעלות למעלה. אם אני אזלף מים על האנשים, הם יסתכלו עלי, ואז אני אגיד להם לעלות, וככה יעלו.

אני רואה המוני אנשים יורדים מכיוון תולדות אהרן, לשביל למטה. חלק עוד הצליחו לרדת בהתחלה, אבל נדחסו ונדחסו במקום שאין מקום להדחס, אין מקום להכנס. אז התחלתי, לצעוק לכל האנשים שיפסיקו לרדת, שפשוט יעלו חזרה למעלה.

היה עם מי לדבר?

לא. אף אחד לא שמע, גם מהמוזיקה וגם מהצרחות, כנראה זה היה באותו שניות שאנשים נפלו, מה שהתברר לאחר מכן. זה היה כמה שניות כך, התחלתי לצעוק, ולא שמעו לא ראו, אז הבנתי שיש פה בעיה רצינית, מיד רצתי, הבנתי את האנשים שכנראה נדחסו לפני זה בתולדות אהרן, נדחסו לתולדות אהרן כל הזמן, ושתייה לא היה להם כנראה, אז רצנו למקרה, יש מקרה של מים קרים, והבאתי משם מים קרים, בקבוקים ומים קרים בתוך מארזים, ואז כל האנשים שהיו שם התחילו לעזור לי להביא לאחר מכן כשקלטו שיש פה איזה משהו...

שהמצב נוראי?

כן, אז התחלתי לצעוק לכולם: להפסיק לרדת!!! צעקתי למטה למטרה לפתוח את המקום. אנשים צעקו לי אחרי זה, תגיד להם לפתוח, אבל התברר שאנשים איבדו עשתונות ולא ידעו, לא קלטו מה הם אמורים לעשות או שלא יכלו לעשות.

לא התנסו במצב הזה, ה' ירחם וברוך ה', שאף אחד לא יתנסה.
כן. אנשים התחילו לבקש מים, נתתי להם מים. כן, אז כוחות הצלה ניסו להגיע ולא היה פשוט, לא היה מצב להגיע.

לא היתה גישה?

היה דוחס, נראה לי שחלק חזרו, נראה לי, או אפילו ניסו להגיע ופשוט לא הצליחו.

או שהם גם בעצמם לא הבינו את גודל האסון באותם רגעים?
אף אחד לא הבין! אפילו שהייתי למעלה, הרגשתי, צרחות אימים שלא שמעתי אף פעם. אבל להבין שיש פה הרוגים? הייתי בטוח שיש פה המון התעלפויות, כי זה מצוי במירון, וכל פעם צעקו שיש התעלפויות.

אז אני ראיתי שאנשים יושבים על הרצפה, זה היה נראה לי שאנשים יושבים על הרצפה. אבל אני ראיתי בוא נגיד קומה שלישית או רביעית, של אנשים והיו אנשים למטה ה"י. אתמול בלילה דיברתי עם בן דוד של הילד שהצלתי אותו, והוא אומר לי שהוא ניסה כמה דקות לאחוז את עצמו עם כל הכח לא ליפול, כל הכח לא ליפול, עד שלא כבר לא היתה לו טיפת כח, הוא נפל, והוא אמר נס שלא הוציאו אנשים, כי הוא אומר שהאצבע שלו, זה היה או ימין או שמאל, לא היה שייך לזוז מילימטר, ישר הוא לא יכול כי מישהו דחס אותו ככה.

ה' ירחם.

הוא מספר שבאותו מצב שהם היו שם היה בחור שהיה מתחתיו, שהוא שכב עליו מרוב העומס, מרוב הדוחס, אז אותו בחור, אמר לו צו זיין גוט, צו זיין גוט, שהקב"ה ישמור עלי שהקב"ה ישמור עלי, והתחיל לשיר שירי רגש.

כמה זמן זה ארך בעצם?

נראה לי רבע שעה.

היה... בסוף אותו בן אדם, אותו בן אדם שחילק, אותו בחור, יצחק הוא קורא לעצמו הוא בעצמו נפל, ואחרים שבסייעתא דשמיא הצלחתי להביא לו בקבוק, לחבר שלו אז הוא השקה אותו ושטף לו את הפנים, הוא אומר, ככה ניצלנו. עוד פעם אני אומר, ודאי וודאי שזה לא אני, לא תכננתי, לא ידעתי.

מגלגלין זכות ע"י זכאי

המון דברים, ודאי שלא ידעתי מה קורה שם, ודאי שלא ראיתי את הכל, ורואים שהמון דברים הקב"ה הכניס לי הגיון מבחינת הראש שלי כתפילות של אנשים, כזכויות, כדברים, אבל הוא שם אותי כשליחות, כשליחות שאני אמור לדעת מהי. בעז"ה הקב"ה יכוון אותי באמת לדעת.

שבוע אחרי האסון, הרב שלזינגר, אלו מחשבות מתרוצצות

בראש?

אפשר לחשוב המון דברים, יכלתי ככה, יכלתי ככה, אם הייתי למטה, ואם הוא היה איתי, אם היו שני אנשים ודאי שהיו יכולים להציל יותר. אך הדברים האלו אין להם שום תוקף, כי אם היתה לי מין התעקשות מסויימת להיות שם בחדר, זה לא אני, ודאי שהקב"ה העמיד אותי שם בחדר שאני אהיה שם, ודאי שהקב"ה לא רוצה שאקלוט שיש שם מתים, כי במצב הזה, הייתי אולי עושה דברים אחרים...

מאבד עשתונות?

לא, דברים שהייתי רץ למחסום ואז לא הייתי יכול לכוון, זה עוד מיליון חשבונות של שמים, שודאי שאנחנו לא יכולים להבין אותם, וכאנשים אנחנו צריכים לדעת הקב"ה העמיד אותך כאן, כי זה השליחות שלך, ואתה צריך לראות את מה שאתה צריך לראות, ומה שאתה לא צריך לראות לא תראה, לא תבין, לאחר מכן אתה יכול להגיד... על זה אומרים חכם לאחר מעשה. אתה צריך להיות חכם למעשה, מה שהקב"ה יאמר לך, למה הוא העמיד אותי פה? למה הוא לא העמיד אותי למטה במחסום, למה הוא לא העמיד אותי באמצע? למה הוא לא אמר לי לקפוץ מהר לאנשים ולרדת ולהציל, או עוד כל מיני דברים שעולים לי בראש, כי לא זה מה שהקב"ה רצה.

הרב שלזינגר יישר כח שהחכמת אותנו וגילינו מהתעצמות נפש שהקב"ה שלח לך שבזכות זה הצלת אנשים, ושהסכמת לספר לנו וה' יעזור שיתן לך הרבה כח, הרבה סיעתא דשמיא הלאה שעם ישראל לא ידע חלילה אסונות, אבל גם באסון הנורא ההוא, בזכותך זכינו לראות את האלומות אור הנפלאות שיש בכל יהודי ויהודי.

בכל יהודי ויהודי זה נכון

ואת ההשגחה הפרטית והסיעתא דשמיא, ה' יעזור שיהיו

בשורות טובות בעז"ה לכל עם ישראל יישר כח.

משפט אחד אני כן אגיד, שבעצם יהודי פשוט כמוני, אפילו פחות מפשוט, נקלע למקום מסוים, ואתה רואה איזה השפעה יש לזה היום בעולם שלנו, זה הולך ומשפיע, אז יש לנו המון אחריות, יש לנו המון המון אחריות במקום הזה.

כמו אותו סיפור על ההוא שנתקע בגג והוא זרק כסף, אנשים אספו אבל לא הרימו את הראש, אבל כשזרק אבנים הרימו את הראש. במקרה שלך זה היה הפוך, אלו שלמטה חיפשו הצלה.

הוא אמר שזה בעצם שטף לו את הפנים, המים שזרקת שטפו לי את הפנים והכנסת לי כמה טיפות מים חיים.

מים קרים על נפש עייפה כפשוטו ממש.

ומה היה עם אותו ילד מפורסם?

אותו ילד, האבא סיפר לי: היתה שם גדר, כולם ראו את הגדר, והוא אחז את עצמו עם כל הכח בגדר עד שהגיע שלב שהוא הרגיש שהוא כבר לא יכול, כבר לא היתה לו שום שליטה, פשוט היה דוחס עצום. הם פשוט נדבקו אחד בשני. היה לו את השטריימל, וכל האנשים מסביב, ואת הילד, והוא מרגיש שהוא מאבד שיווי משקל עוד שניה, כמו גל צונאמי פשוט מעיף אותו עוד שתי מטר כל המתים היו. והוא נופל. הילד התחיל לצרוח, הוא מרגיש שהוא מאבד שיווי משקל, הוא מרגיש שהוא נחנק. אז הוא העיף לי את השטריימל כדי לשחרר קצת אוויר. אז שמתי לב אליו נסיתי לתפוס את השטריימל אבל מרוב הגובה שהיה לא הצלחתי. הוא ניסה לתפוס את השטריימל ואז היה צריך לשחרר את הילד שלו, והילד היה נדחס מכל האנשים, הוא לא יכל לשחרר.

הילד פשוט היה מהודק לאבא שלו, היה ממש מהודק.

ילד בן שלוש שבאו לעשות לו חלאקה, ראיתי אותו ילד מאד מאד נראה... כן, הוא ניסה עם כל הכח עם כל מיני טריקים ושטיקים כדי להצליח להוציא את הילד, ואז הוא הצליח ב"ה. ואז אנשים התחילו לעזור לו וכולם עזרו לו להרים את הילד לגובה, ואז יצאתי מהחלון והסיפור שכולם אוהבים לשמוע, יצאתי מהחלון והשארתי רק את הרגל שלי בתוך החלון.

מבחינה פרקטית כדי שתישארו בחלון?

כן. כדי שאני אוכל לרדת, מבחינת גובה לא יכולתי לרדת, פשוט סגרתי את הרגל שלי ככה, הרגל היה בפנים וכל הגוף שלי בחוץ. סגרתי את הרגל וכל הגוף שלי ירד לכיוון מטה. ואז במצב כזה מבחינת המרחק, יכולתי להגיע רק ליד שלו, וכך משכתי אותו והתרוממתי איתו חזרה והכנסתי אותו לחדר, הילד התחיל לבכות, כי אין לו את אבא לידו, הוא לא ידע בדיוק איזה מצב הוא נמצא.

היה עדיף לו בכי במצב הזה, מדברים אחרים...

כן כן. העיקר שהוא חי.

כל בן אדם ראה את המוות מול העיניים. יצאנו חזרה והתחלנו לראות מה, איך אפשר לפנות פה כי ראינו שאנשים כבר נופלים ומתים, ו... אז פשוט פתחתי כמה בקבוקונים, שאנשים היו על הרצפה התחלתי לזלף על האנשים, שיסתכלו עלי.

וזרקתי עליהם מים טהורים

כן ה' ירחם. אני הולך ברחוב, אנשים מתקשרים, שומע מכל מיני כיוונים אנשים שקיבלו את הבקבוק, הם שטפו, מישהו סיפר בעיתון, שזרקתי לו מים והיה בן אדם בן שישים לידו. והוא השקה אותו, הוא נתן לו והוא שטף לו את הפנים וזה החיה אותו הוא כבר

על כל מעשה ומעשה שאנחנו עושים

ואיזו השפעה, כל יהודי ודאי שומר תורה ומצוות, הוא פשוט שגריר דש"ם שקיבלנו מחו"ל, מכלי תקשורת בחו"ל, זה עף, אנחנו לא יודעים עד איפה, וכל מעשה שאנחנו עושים אנחנו

צריכים לחשוב, כן, אין כאן מצלמות אבל אתה לא יכול לדעת, כי אני גם לא ראיתי מצלמות, אז הקב"ה סובב שאני לא אראה, ושיהיה, ושזה יתפרסם. שהקב"ה ינתב הלאה בדרך הנכונה. **בשורות טובות לכל עם ישראל.**

מעניינא דיומא - שבועות

'תיקון', גמרא או משניות - במה יש לעסוק בליל חג השבועות?

בלילה זה. מאידך, יש שכתבו שעיקר העיסוק בלילה זה יהא בתורה שעל פה. ויש שכתב שאף מי שחשקה נפשו בתורה שבעל פה, יאמר תחילה את ה'תיקון', אך בחורים הלומדים בישיבה יעשו כהוראת רבותיהם.

[ביאורים ומוספים דרשו תצד, 3]

על פי הזוהר והאריז"ל יש לומר בליל חג השבועות את סדר 'תיקון ליל שבועות'; והחתם סופר נהג לאומרו יחד עם כל תלמידיו. מאידך, יש אומרים שאמירת ה'תיקון' נועדה בעיקרה עבור אלו שאינם לומדי תורה, אך הלומדים יעסקו כל אחד בענינו. ובנוגע ללימוד משניות - יש שכתבו שיש לעסוק בו לאחר לימוד תורה שבכתב; אך יש אומרים שאין זה נכון ללמוד משניות

טורים ודעות

פעמיים קנה ומכר את הכרטיס. לבסוף סגר הבחור את הגמרא ואמר: "אני מרגיש שאני חייב לנסוע לר' שמעון"...

מהשמים הראו לנו כמה עצוב יכול להיות כשרומסים אחד את השני | הרב שמואל ברוך גנוט בטור מעורר

מירונה, התפלל ברגשה בציון הקדוש ושמח בשמחתו של רשב"י זיע"א בהדלקה של 'תולדות אהרן'. שם הוא מצא את מותו, עלה בסערה השמימה. זהו סיפורו של בן העליה שלמה זלמן ליבוביץ זצ"ל. בן עליה צעיר, מופלג באמת בכל מ"ח קנייני תורה, מתמיד, מוכשר, למדן, צדיק ובעל מידות נאצלות. הקב"ה ית"ש, אבינו האב הרחמן, נטלו בציצית ראשו, כמעט בכת, היישר אל מקום פטירתו. בדיוק נמרץ כפי שכולם מצטטים בשבוע נורא זה את דברי רבי ירוחם זצוק"ל, כשבנהר הסמוך למיר שבאירופה, נפלה עגלת נוסעים מהגשר אל תוך הנהר וכל נוסעיו טבעו למוות. המשגיח רבי ירוחם אמר בשיחתו לתלמידי הישיבה כי במבט של אמונה לא אומרים שכל מי שהיה בעגלה טבע, אלא שאסף הקב"ה שבעה אנשים שנגזר עליהם למות בטביעה והביאם לעגלת נוסעים אחת, הכל בגזירת עליון מחושבת ומדוקדקת, ברחמים וחסדים גדולים העטופים בהנהגת דין, אימה וכאב אין אונים.

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

בן ישיבה מיוחד במינו, מתמיד גדול, למדן נפלא, ירא שמים ובעל מידות תרומיות, עדין ואציל הנפש, באמת כליל המעלות, למד בישיבת 'כנסת יחזקאל' באלעד, השוכנת מול ביתי. באמצע השבוע שלפני ל"ג בעומר רכש הוא כרטיס נסיעה למירון, להילולת הרשב"י. כעבור יום נמלך בדעתו ומכר את הכרטיס. למרות שהוא תושב צפת ונוסע הרבה לרבי שמעון, היה חבל לו לעזוב את הגמרא הקדושה ולנסוע גם השנה מאלעד ועד מירון. חלף יום נוסף, הכמיהה לציון הרשב"י שוב קיננה בו והוא שב ורכש כרטיס למירון במתנ"ס העירוני. כעבור כמה שעות החליט שלא, הוא נשאר ללמוד. מכר שוב את הכרטיס וקבע חברותא ללימוד מעמיק, כדרכו בקודש, לליל ל"ג בעומר. התיישבו השניים ללמוד. הם למדו ולמדו ולפתע סגר הבחור את הגמרא ואמר: "אני מרגיש שאני חייב לנסוע לר' שמעון".... אירגן בחופזה כרטיס נסיעה לעצמו, עלה על האוטובוס

הקשרים והקשיים, לא היינו מגיעים לתוצר הסופי, לתמונה היפה והמושלמת. כך עלינו להסתכל על החיים בצורה הנכונה ולדעת שהכל לטובה, גם אם עכשיו לעת עתה לא נראה הדבר כך בעינינו, עלינו להמתין בסבלנות לרגע המיוחל, בו התמונה כבר תושלם ותתבהר. רק אז נבין ונרגיש ונבין מה תפקידו של כל 'קשר סבוך' בחיינו, מדוע הוצרכנו להתפתל, לסבול, לכאוב, לחוות אובדן. או אז נראה את התמונה הכוללת, כיצד לכל חוט ומאורע ישנו תפקיד משמעותי. איך הכל נארג באריגת מופת, מה הוביל למה ומדוע. אך לשם כך נמשיך לארוג ולרקום את יצירת המופת הפרטית שלנו, לשמה הגענו לעולם. נתבונן מצד אחד כ'ערומים בדעת', אך כשצריך, 'נשים עצמנו כבהמה'. נבין, באמת ובתמים, שמפקח הבנייה הגדול מכולם יודע אל נכון מה תפקידו של כל בורג, חתיכת עץ או אריח, בכל מערכת הבנייה האדירה הזאת. אז ימלא שחוק פינו ולשונו רינה.

עולם שלם עסוק בכל נימי נפשו בשאלת המחדל והכשל, מי אשם וכמה, את מי ניתן להאשים, מי מואיל בטובו לקחת אחריות ומי התחמק (באלגנטיות או בגסות-רוח) מלקיחת אחריות.

עולם שלם טרוד בימים טרופים אלה בשאלה איזו ועדת בדיקה תוקם לחקר מאורעות האימה, שליוו אותנו, ועוד ילוו אותנו, החל מליל ל"ג בעומר. האם ועדת בדיקה או ועדת חקירה, ועדה ממלכתית או ועדה משטרתית, בדיקה פנימית של מח"ש או בדיקה חיצונית.

עולם שלם מחפש אשמים, ואילו אנחנו - למרות שגם אנו רוצים ודורשים בכל לב שכל הליקויים החמורים יתוקנו והמחדלים לא ישונו על עצמם חלילה - עסוקים בדברים אחרים. - אנו עסוקים בחשבון נפשנו.

אי אפשר שלא לחוש את ההבדל התהומי הפעור בינינו. דווקא הציבור שלנו, הציבור שנפגע מהמחדלים והקיד דם, כפשוטו, טרוד כעת ראשו ורובו בתיקון המעשים והמידות והרבה פחות בשאלות של 'מי אשם'. ברור שצריך לתקן את הטעון תיקון. אין ספק שמה שהיה - הוא לא מה שאמור להיות. אך אנחנו הרי יודעים ש"לא הנחש ממית אלא החטא ממית". הקב"ה, לא השוטרים שחסמו את יציאת ה'ההדלקה', דיבר אלינו. הקב"ה, אבינו האב הרחמן, קורא אלינו, זועק, דופק בחוזקה ומעורר אותנו: שובו בנים שובבים.

במה להתחזק?

לב יודע מרת נפשו. אך כולנו יודעים שביום זה פסקה המגפה מתלמידי רבי עקיבא, שנפטרו על "שלא נהגו כבוד זה בזה", ובחז"ל ישנה גירסא נוספת (ראו מגן אבות להרשב"ץ אבות פ"א, ועוד): "וכלם מתו מפני שהיתה עינם צרה זה לזה".

לכבוד. לפרגן. לא להרגיש שצר ודחוק לנו כשלשני טוב. לא לרמוס איש את רעהו. כי מהשמים הראו לנו כמה עצוב יכול להיות כשרומסים אחד את השני.

זהו לא מדור אישי, כמובן. אך כפי שאני הכרתי את הבחור הנדיר, פנינה שאין כמותה, שלמה זלמן ליבוביץ ז"ל, ואת בן העליה המיוחד יעקב סטרקובסקי ז"ל, שלמד בשעתו בכיתתו של בני יבלחט"א, כך בוודאי כולנו קרובים וכואבים, גם על עשרות ההרוגים באופן כללי, ובפרט, מטבע רגשות האדם, על כל אותם אלו שהכרנו בהיכרות אישית מתוך החללים.

הבה"ח יעקב סטרקובסקי ז"ל עבר מסכת חיים לא פשוטה בכלל, וכבר בגיל כה צעיר רשם לעצמו בפנקסו האישי, ששומה עליו להתמקד בדבר אחד, ב"שיותי ה' לנגדי תמיד". למרות כל מכסת הייסורים שעבר, בנה את עולמו כבן עליה נפלא, והנה בשעה שחבריו לכתה באים בקשרי אירוסין בזה אחר זה. האם מישהו יכול להכיל כאב ואובדן שכזה?

הקב"ה ברא אותנו בני אדם, ברי דעת. עצם יצירת האדם, בצלם אלוקים, מביאה אותנו לחשוב, לנסות להבין כל דבר. מעצם היותנו בני אדם אנו תוהים: מדוע? על מה עשה השי"ת ככה? מדוע דווקא הם ולא אחרים נבחרו כדי לעורר אותנו? לחשוב ולהתבונן - זה דבר טוב. אך מגיע הרגע בו אנו צריכים לעצור.

"אדם ובהמה תושיע ה': אלו בני אדם שערומים בדעת ומשימים עצמם כבהמה" (חולין ה, ב). - "אף על פי שאדם אנחנו נמשכנו אחריו כבהמה" (ויק"ר כז א).

נכון, כולנו 'ערומים בדעת'. מוטל עלינו לחקור ולדרוש, לנסות ולהבין. אך כשאנו לא מבינים חשבונות שמים, אנו מיישרים מבט ו'משימים עצמנו כבהמה'. זהו רצון ה' יתברך, זהו!! אנו מאמינים באמונה שלמה ש'דרך הטוב להטיב'. אנו יודעים שכל מה שהשם עושה - הכל לטובה. אנחנו לא מרגישים את מתיקות הטוב? עוד נרגיש, עוד נכיר, ובינתיים נקבל דין שמים באהבה גמורה.

"וראית את אחורי ופני לא יראו". מסבירים המפרשים בדרך רמז: "וראית את אחורי" רק לאחר מעשה, כשתתבונן אחורה, במבט מפוכח בזמן בו הקב"ה יראה לפנינו את התמונה הכוללת, תראה את הטובה בהנהגת השי"ת איתך, אבל "ופני לא יראו", כשהינך עדיין עומד לפני, לפני השלמת התמונה המושלמת, לא תראה את ההטבה שבדבר, כי יראה לך רק רע, ולא תבין עדיין את הטובה שתצמח לך בזה.

הגרב"צ פלמן זצ"ל אמר כי הנהגת ה' בעולם דומה היא לפעמים לעבודת גובלן יפיפיה, ריקמה צפופה ומיוחדת. מצדה האחד אנו רואים תמונה מרהיבה עם נוף יפה, דשא ופרחים, בתים ובעלי חיים, אך אם נהפוך את הגובלן היפה, נגלה מערבולת של חוטים סבוכים, קשרים עבותים וסבוכים, מבולבלים.

כולנו מבינים שלולי הקשרים ומערבולת החוטים המסובכים הללו, לא הייתה תמונת הרקמה יוצאת כה יפה ומשובבת לב בצידה העליון.

אילולי הנסיונות והקשיים שיש לכל אחד באשר הוא, לולי

אברך כבן 30 ביקש ברכה ע"כ שהזכרון נחלש אצלו, שאל אותו רבינו: "מניין לך שנחלש הזכרון?", וענה השואל: "כך אני מרגיש בעצמי!". א"ל רבינו: "איך אתה מרגיש? - בגלל שבגיל 20 זכרת יותר!..."

לקראת ימי קבלת התורה, שביבי אור ממעיינו של מרן רבינו אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל

הרב זלמן רזניק

"משה ידבר והאלקים יענו בקול"

לקראת ימי קבלת התורה, ליקטנו שביבי אור ממעיינו של מרן ראש הישיבה רשכבה"ג רבינו אהרן יהודה לייב שטיינמן זצוק"ל, דברים שנשאלו בבי מדרשא.

מרגלא בפומי דרבינו להביא בימים אלו את דברי הרמח"ל ב"דרך ה'", שהאור הגדול שהאיר בזמן מהזמנים, בשוב תקופת הזמן ההוא, יאיר עלינו אור מעין האור הראשון, ובמאמר החכמה, כתב עוד דענין ספירת העומר הוא דכשכלל ישראל היו במצרים הם היו שקועים במ"ט שערי טומאה, וכשיצאו זה לא הי' כ"כ פשוט, כדי לזכות לקבלת התורה, ורצה הקב"ה להוציא את ישראל מהם ולהכניע המ"ט שערי טומאה בהדרגה ע"י שהאיר עליהם כנגד כל שער טומאה את שער הקדושה המקביל בכל יום ויום שבין א' דפסח לשבועות.

וכדי לקבל את התורה הוצרכו לעבוד על כל זה, ואין זה פשוט כ"כ, וכי מי יכול לומר שעבד כ"כ על מידותיו שהוא כבר ראוי לקבלת התורה, דבאבות נשנו מ"ח קניינים שהתורה נקנית בהם, וכל מי שישתכל על עצמו יראה עד כמה הוא לקוי שעדיין לא זכה לקנותם, דבכדי לקנותם צריך עבודה של כל החיים, ולא פשוט לזכות לקבלת התורה עכ"ד.

מתיקות התורה

באגרת שאלה ששלח בחור מארה"ב, מהי העצה להגיע להתמדת הלימוד ומתיקות התורה. ענה רבינו ביום כ"ב מרחשון תש"ס: "בתשובה לשאלותיך, מה שלומדים יותר מקבלים יותר חשק ללמוד".

כל אחד לפי כחו

באגרת ששלח לכינוס הכנה לעולים לישיבה גדולה, שנערך מידי שנה ע"י 'דרשו', אשר רבינו ראה בזה חשיבות שהי' טורח ומשתתף בגופו, וכשנחלש שלח מכתב מיוחד וכה כתב:

"רק שכל אחד צריך לדעת שנברא לשמש את קונו לפי הכחות שלו, ובודאי שלא לכל אחד יש את אותו הכח כמו חברו, ואם לא יסתכל על השני יהי' מאושר ויוכל לעלות ולהיות ת"ח ויר"ש". ונזכה שכל אחד יצליח להחזיר תורה ויר"ש בלב, ויזכה לעלות לתפארת בישראל.

עצה להצלחה בלימוד

נכנס לרבינו בחור צעיר להתברך, וביקש שהיות ונכנס ללמוד בישיב"ק, ע"כ מבקש הוא הדרכה להצלחה בישיבה, ואמר לו רבינו: "תקבל על עצמך שלא לקרוא עיתונים".

חזרה: היכן להתפלל על זכרון בלימוד

אמר רבינו לאחד ששוכח תלמודו ושאל עצה מה לעשות, אמר לו רבינו שיתפלל ב"חונן הדעת", כמש"כ רש"י בע"ז דף ח' (בד"ה מעין) כתב "אם היה משכח תלמודו מאריך בחונן הדעת".

אברך כבן 30 ביקש ברכה ע"כ שהזכרון נחלש אצלו, שאל אותו רבינו: "מניין לך שנחלש הזכרון?", וענה השואל: "כך אני מרגיש בעצמי". א"ל רבינו "איך אתה מרגיש? בגלל שבגיל 20 זכרת יותר, הלא בגיל 20 ידעת רק 5 דף גמ', ואילו כעת אתה יודע 20 דף! לכן אתה חושב שאתה זוכר פחות, אבל האמת שאין הבדל בזכרון, אך יש לדעת שכדי לזכור צריך לחזור ולחזור!..."

והביא לזה ראיה מדברי רש"י בברכות (י"ח א') על דברי הגמ' "א"ל אם קרית לא שנית, אם שנית לא שלשת וכו'", ופרש"י (בד"ה לא שנית) לא חזרת עליו פעם שנית כדי שתתבונן בו.

מדויק מדברי רש"י אלו איך צריכה חזרה להיות, שלא רק לשנן את דברי הגמ', אלא להתבונן פעם נוספת בדברי הגמ' ואז יש תועלת מהחזקה.

מעבר לישיבה אחרת

פעמים רבות נכנסו בחורים שיש להם חשק לעזוב את הישיבה בה הם לומדים כיום, ולעבור ללמוד בישיבה אחרת, הי' רבינו שואלם מהי הסיבה שרוצים לעזוב, אם הסיבה היתה רק בגלל שהמקום השני נחשב למקום לימוד יותר טוב, הי' חוזר רבינו ושואל האם הבחור מרוצה מהמקום בו הוא לומד כיום, ואם התשובה היתה שמרוצה מהמקום, אך בגלל שהמקום השני נחשב ליותר טוב ע"כ רוצה לעבור לשם, הי' מראה רבינו זללה"ה את דברי רבינו הגר"ח מוולוז'ין בכתר ראש (אות נ"ג) וז"ל: "כשיצליח בלימודו באיזה מקום ובאיזה ענין, ומתחדש עליו לשנות או ליסע למקום אחר, שלא למהר לעשותו תיכף, כנאמר אף היא כחתף תארוב, וידחה הדבר זמן מה עד שישקול בדעתו היטב".

מעניין ה' לשמוע את תשובתו של רבינו לבחור שעומד בסוף הישיבה קטנה, ומתלבט היכן ללכת ללמוד בשנה הקרובה, האם בישיבה גדולה ומפורסמת, אך הרמי"ם שלו בישיבה ממליצים לו שילך ללמוד בישיבה אחרת, יותר קטנה ופחות מפורסמת, אך שם הצוות מסור מאד לתלמידים ונראה שאת השטייגען יעשה שם יותר, אך לבו של הבחור ה' ללכת למקום הגדול והמפורסם, ששם לכאורה ימצא שידוך יותר מהר, וגם יש לו חבר שיוכל ללמוד עמו בחברותא, ונכנס לשאול מה עדיף לו לעשות. אמר לו רבינו שאם רבותיו ממליצים לו ללכת למקום הקטן אשר הצוות שם ת"ח חשובים, מסתמא הצוות צודק, ניסה הבחורים לומר שהוא מתבייש מהחברים, שהוא יכול ללכת

לישיבה החשובה והולך לישיבה הפחות חשובה, אמר לו רבינו: "האם אתה רוצה להפסיד את כל עולמך בגלל כמה בחורים, שבמשך שלש שבועות של בין הזמנים יצחקו עליך? הרי מיד בר"ח אלול כל אחד מתחיל עם ההתמודדויות שלו בישיבה גדולה ושוכח מכל החברים הקודמים".

סיפרה לי הרבנית שרבינו נמנע מלרכוש ספרים מה שלא ה' לו צורך גמור, ורק שבמשך השנים בחורים קנו לו בפורים מתנות של ספרי ראשונים ואחרונים, וכשה' לו צורך באיזה ספר ה' מבקש משכנו הגרי"י ישראלזון שה' לו כל הספרי האחרונים הדרושים [ותמיד ה' איכפת לה כבוד הספרים, שאנשים מוציאים את הספרים בצורה כזו שהם נקרעים].

הסיפור היומי

ואז הגיע תורו של לבייב. ללא עורכי דין וללא סנגורים, עלה מר לבייב לדוכן בית המשפט לבדו ואמר דבר שהדהים את כל הנוכחים: "ברשותך, כבוד השופט אפתח בדבר תורה..."

רישיון העבודה בעיר בסוף השנה!". מר לב לבייב שמע דברי ראש העיר ולא נבהל: "אדוני ראש העיר, אתה לא יכול להכריח אותי מה לעשות עם הקניון. קניתי את קניון 'רמת אביב' מכספי האישי, ומכיוון שאני יהודי השומר תורה ומצוות - לא אפתח את הקניון בשבת, מכיוון שזה נוגד את אמונתי. במקרה שלא תחדש לי את הרישיון - אלך איתך לבית המשפט", הודיע לבייב.

מר לבייב לא ויתר והפרשה הגיעה עד לבית הדין הגבוה לצדק - הבג"צ, בראשותו של אהרון ברק, נשיא בית המשפט. 'תיק 78590' - לבייב וקניון רמת אביב, זהו התיק שנפתח בבג"צ. עם היכולת הכספית של מר לבייב הוא יכל להעמיד לטובתו סוללה של עורכי דינים מהטובים ביותר בארץ - אך להפתעת כולם הוא הגיע למשפט בבג"צ בכבודו ובעצמו - אפילו ללא עורך דין אחד! המשפט בבג"צ החל.

השופט אהרון ברק פתח את בית הדין ופנה אל מר לבייב: "מר לבייב, הקניון שלך אינו ממוקם בבני ברק או בירושלים. על פי הנתונים: ברדיוס של 5 ק"מ מכל איזור הקניון לא מתגוררים אנשים כמוך, שומרי תורה ומצוות. אינך יכול לבוא לעיר תל אביב, לרכוש קניון מרכזי ולסגור אותו בשבת - זו כפיה דתית!".

ואז הגיע תורו של לבייב. ללא עורכי דין וללא סנגורים, עלה מר לבייב לדוכן בית המשפט לבדו ואמר דבר שהדהים את כל הנוכחים:

"ברשותך, כבוד השופט אפתח בדבר תורה. אמור נא לי, כבוד

מספר משמח הלבבות הרב מאיר שווארץ שליט"א: ישנו מעשה מדהים שאירע לפני מס' שנים בארץ עם איש העסקים מר לב לבייב. באחד הימים, כשנפגשתי עם לב לבייב ביקשתי ממנו אם אוכל לספר זאת ברבים, והוא אמר ש'אם זה לצורך זיכוי הרבים, אז תאמר שאני נתתי לך את האישור לספר זאת!', וכך הוא המעשה:

בדרך כלל משקיע מר לב לבייב את רוב עסקיו בחו"ל, אך לפני כמה שנים הגיע לבייב לארץ והחליט לרכוש קניון הממוקם בעיר תל אביב, הלא הוא 'קניון רמת - אביב' הידוע. מי שמבין בעסקים יודע, שישנם עסקים גדולים הנרכשים ע"י מספר שותפים, אך את העסק הזה, רכש לבייב מכספו האישי בלבד, על סך של 750 מיליון דולר! - ללא שותפים.

עיתון העסקים 'גלובס' פרסם באותו זמן על רכישת הקניון ע"י לבייב, וכן את מספר החוקים שהחליט לייסד בקניון, וכך הם: "סעיף מס' 1 - ברגע שהקניון עובר לרשותי, אני מורה על סגירת הקניון בשבת, עקב היותי אדם שומר תורה ומצוות".

ההודעה המרעישה הדהדה בכל רחבי תל אביב והגיע עד לאוזניו של ראש העיר. ראש העיר דאז קרא ללבייב והודיע לו: "אני ראש העיר של תל אביב, ולידיעתך זו עיר המכונה 'עיר ללא הפסקה', עיר המתפקדת 20 שעות ביממה. אינך יכול לבוא לעיר תל אביב ולסגור קניון מרכזי ביום שבת - פה זה לא בני ברק, אתה לא תשנה לנו את העיר!", הודיע לו ראש העיר ואף הוסיף לומר: "דע לך, שאם לא תשנה את החלטתך, לא אחדש לך את

שבית הגנזים והכספות של בורא העולם, זה לא בית הכספות שלי - של לבייב, שיש בהם כמה מיליונים - זה כלום! בכספות של הקדוש ברוך הוא יש את כדור הארץ שלנו, את כל הכוכבים, היצורים, הגלקסיות, שבילי החלב, ואת החיים של כולנו! ובא הקדוש ברוך הוא ואומר למשה רבנו: "משה, בתוך כל האוצרות שלי, יש לי מתנה אחת טובה ומיוחדת שרוצה אני לתת לעם ישראל. ומה היא? "שבת"! אמור נא לי, כבוד השופט ברק, האם ברצונך שאזרוק לבורא העולם את המתנה 'בפנים'?.. איני יודע מה תפסוק, אך דע לך שאני שומר את תורתו ומצוותיו של הקדוש ברוך הוא - ולא אחלל שבת. נקודה", סיים לבייב, וירד מהדוכן! הלם שרר באולם בית המשפט. השופט אהרן ברק נדהם מהאדם הרציני שעומד מולו ופסק: "הנני מתיר לך לסגור את קניון 'רמת אביב' בשבת!". אך זה לא נגמר. הקניון היה ברשותו של מר לבייב במשך 9 שנים. בכל סוף שנה, העיתון העסקי 'גלובס', מפרסם מיהו הקניון הכי רווחי ומצליח במדינה. ובמשך אותם 9 שנים ברציפות, פירסם העיתון 'גלובס', שהקניון הכי רווחי ומצליח - הוא קניון 'רמת אביב' בתל אביב, הסגור בימי שבתות! כן, "לקראת שבת לכו ונלכה כי היא מקור הברכה!"

(ליקוטי שמואל, מתוך גיליון 'אור שרה')

השופט", פנה מר לבייב אל השופט ברק, "תאר לך שנשיא ארצות הברית של ימינו - ביל קלינטון, מגיע לביקור מיוחד בארץ. כל הכבישים נחסמים, השמירה מתגברת, וכולם מתרגשים לקראת בואו של הנשיא.

"והנה, אתה באותו זמן יושב לך בביתך, ולפתע נשמעות דפיקות בדלת. אתה פותח ורואה המולה בכניסה לביתך: הנשיא האמריקאי הגיע עם המשלחת ואנשי הביטחון במיוחד אליך. כולם מפלסים דרך לנשיא, שעושה את דרכו לכיוונך כשבידו קופסה קטנה וחשובה. כל הצלמים עומדים מהצדדים ומשטרות ואנשי קומנדו מחכים דרוכים. ביל קלינטון לוחץ את ידך ואומר באנגלית צחה: 'שלום לך מר אהרון ברק, אני, ביל קלינטון, נשיא ארה"ב של אמריקה, החלטתי להעניק לך, מתנה חשובה שהייתה כל השנים בכספת הסודית של ארה"ב הגדולה. קח - הרי היא בשבילך!'. ממשיך לבייב לספר, תוך כדי שהוא מרתק את כל הנוכחים במשפט: "תאר לך, שהיית אומר לו: "כבוד הנשיא, קח את המתנה שלך ועוף לי מהבית, ok!?" - כבוד השופט ברק, היש בושה גדולה מזו?".

ואז הוסיף לבייב ואמר: "כבוד השופט, זה מה שאתה רוצה בדיוק שאעשה! הרי כשבורא העולם, הגיע אל משה רבנו ע"ה, ואמר לו: "משה, יש לי מתנה טובה בבית גנזי" - וכידוע לכולכם,

על דא ועל הא

צוותי התקשורת יצאו ביום ראשון בערב בשבוע שעבר, הבית של משפחת לוי ברחוב הנרקיסים 26 ברכסים, וחשבו שהם הוזים. כך מדברים אנשים שאיבדו את יקירם רק יומיים קודם לכן!?

David Cohen/Flash90

אסון מירון - מ"ה הקב"ה רוצה שנבין מזה? | הרב יהושע כהן

פה-אחד עומדים במבחן של הקב"ה שניסה אותם בנסיון מר ונורא, והם צועקים: השם הוא האלוקים, בגבורה! כולנו ידענו ולמדנו אמונה ב'תאוריה', כולנו מחונכים ומחנכים שהכל בהשגחה פרטית ואין שום רע יורד מלמעלה, אבל, שלא נתנסה חלילה, לראות אנשים שבפועל ממש, ברגעי המבחן הנורא הזה, זוכרים מה לומר ואיך לדבר, זה פשוט לא יאומן. לראות אנשים שמצליחים להפוך את השיחות והדרשות שהם שמעו בישיבה, לדרך חיים. משפחות שלקחו את סיפורי ההשגחה והאמונה, וסללו באמצעותם תעצומות נפש לא נתפסת - זה מרגש במיוחד.

כשרואים את תעצומות הנפש ועומק האמונה של ההורים השכולים - יש לנו נחמה. מ"ה טובו אהליך יעקב!

א. 45 משפחות 'לא נורמליות'!!

צוותי התקשורת יצאו ביום ראשון בערב, בשבוע שעבר, מהבית של משפחת לוי ברחוב הנרקיסים 26 ברכסים, וחשבו שהם הוזים. כך מדברים אנשים שאיבדו את בנם יקירם רק לפני יומיים? "אין לנו טענות. אין לנו תלונות"... איך זה יכול להיות?! האם השתבשה עליהם דעתם, חלילה? אולי הם עדיין לא מעכלים את מימדי האסון הנורא? אך לא, זו משפחה שחיה אמונה (ביודעי ובמכירי - אח המנוח שיחי' לומד בבית מדרשונו), ואשר על כן גם ברגע המבחן הנורא, יודעת היטב מה לומר.

וזה רק דוגמא. כל מי שהסתובב קצת בבתי האבלים, כל מי שרק רצה להקשיב ולשמוע, היה בהלם! זה לא נתפס. לפגוש 45 משפחות לא נורמליות, סליחה על ההגדרה, שפשוט כולם פה-אחד מקבלים עליהם את הדין בדומיה, ולא מנסים אפילו להרים אצבע מאשימה.

מרגש כ"כ לשמוע איך 45 משפחות אצילות וקדושות, כולם

אין ספק שיש פה גזירה משמים גם עיוור יראה זאת. חשבתם למשל, על העובדה ששמו של מחבר הפיוט "בר יוחאי" המפורסם והמזוהה ביותר עם מירון, רבי שמעון לביא, הוא כשמו של מפקד המחוז שהזדרז - ובצדק - לקחת אחריות על האירוע הנורא.

האם זה במקרה שבדף היומי של יום שישי-שבת, הגמ' מבארת את הנס שהיה בבית המקדש "עומדים צפופים ומשתחוים רוחים", והגמ' מסבירה את גודל הנס הנורא, ושואלת, איך למרות הדוחס הגדול, אף אחד לא נמחץ ולא נרמס? כלומר, אם מאות שנים למדו את הגמ' הזו, הרי שהפעם למרבה הצער, כולם הבינו את הגמ' הזו.

הנה כי כן, אין בידינו נביא ואף אחד לא יודע להסביר או להצביע מה צריך להתחזק ולתקן, אבל בהחלט מי שענינו בראשו מצרף את הסימנים והרמזים, ורואה בחוש מה לתקן אצלו עצמו, כדי להסיר חרון אף ה'.

אבל באמת, הכי נכון זה להשתחרר מ'הרמזים', כי אחרי כל הרמזים, המסר העיקרי והמוסכם הוא שאנחנו צריכים להתחזק ולעשות תשובה. "וירא אלוקים... את מעשיהם". לא נאמר את 'שקם ותעניתם'. כלומר, מותר וצריך לכאוב ולהתאבל, אבל הכי חשוב זה להבין את המסר של אלוקים, לא רק דיבורים, אלא בעיקר שינוי המעשים.

איננו מזלזלים חלילה בכל היוזמות הנהדרות של לימוד משניות וקריאת אלפי ספרי תהלים לע"נ הקדושים ולרפואת החולים, אבל רק שחלילה לא נפספס את העיקר. אל לנו לשכוח את הסימן הראשון בש"ע (סעיף ג) "טוב מעט בכוונה, מהרבות שלא בכוונה", לא הכמות היא העיקר, אלא האיכות!!

ומטבעו של עולם שדברים נשכחים, גם אסונות נוראיים שכאלו, הולכים ומאבדים מזוהרם השחור משחור, בחלוף הימים. דבר טוב יש בזה, כדי שחלילה לא נשקע בתהומות היאוש והיגון, אך מאידך צריכים אנו לזכור להתחזק ביתר שאת, ולבוא חשבון. קבלה קטנה, היא תעודת הביטוח שנזכור את הרוגי מירון. רק קבלה קטנה שיהיה קל להקפיד על קיומה, קבלה פעוטה שנצליח לשמור עליה לאורך ימים ושנים - היא זו שתבטיח ששםם וזכרם של קדושי מירון יהיה חקוק לעד על לוח ליבנו, לאורך ימים ושנים. אציגה נא בזה עצה טובה אחת, ותן לחכם ויחכם עוד.

ישנו מנהג יפה, בקרב יהודי צפון אפריקה (תוניס, מרוקו, לוב), לקרוא כמה קטעי זוהר, וגם לשיר בכל ליל שבת (לא רק בשבת ל"ג בעומר) את הפיוט הקדוש "בר יוחאי" שחיברו רבי שמעון לביא זצ"ל, שהוא בעצם השיר הפותח את שירי השבת, תשאלו את אבותיכם וסבותיכם. ישנם סיבות ונימוקים רבים לזה, ואין כאן המקום, אולם אפשר ומי שיחזיר עטרה ליושנה, ויאמץ מנהג זה לביתו ולמשפחתו, הרי שבזה הוא יוכל להיות בטוח, שזכותו של רבנו שמעון, בעל ההילולא, תלווה אותו ואת ביתו לעד ולעולמי עולמים. ומן הסתם גם קדושי מירון, יצטרפו ויעתירו עליו ברכות מן שמיא.

ואגב אורחא, אציין כי ראיתי יוזמה נפלאה שקרמה עור וגידים וכבר יצאה לדרך בשבוע האחרון: רשת כוללי "ליל שישי - קדושי מירון". בדיוק בשעות של האסון, עשרות בני תורה ישבו צמודים לסטנדר, לזכרם ולעילוי נשמתם. (להקמת סניפים נוספים, לתרומות וסיוע: 054-8462-123).

ג. חיזוק בהלכה - משפיע ברכה!

אם כולם היו מקפידים על ההלכה - זה לא היה קורה!! לא, הם לא מתביישים. אין להם בעיה לרקוד על הדם, ולהציק בשעות הכואבות והמאחדות הללו. באוזני שמעתי פרשנים מלומדים, מצביעים - שעות ספורות אחרי האסון - על האשמים. הקרבנות הם האשמים: "אם כולם היו מקפידים שם על הנחיות הקורונה - זה לא היה קורה". יש להם כמובן גם נימוק מעולה לטענה, הרי לפי ההנחיות, אסור לעשות התכנסויות המוניות שכאלו, גם לא במקום פתוח, אילו כולם היו מקפידים על ההנחיות, הרי שלא היה לנו כזו צפיפות. ממש חכמה גדולה.

מיותר להכביר במילים על כמה שזה עצוב ועגום הדיבורים חסרי הרגישות הללו. אך ננסה לקחת את זה למקום אחר. אחרי כל אסון, גם אחרי האסון במירון, קמים גדולי הדור מעוררים ומחזקים את הציבור להתחזק בשמירת שבת, באהבת חנים, זהירות מלשון הרע, או בשמירת תורה ומצוות כהלכה. מן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, אמר שצריכים להתחזק בקיום נטילת ידים לסעודה כהלכה.

אצלנו שומעים את הדברים, וכמובן מנסים להפנים ולהתחזק, גם אם לא מבינים מה הקשר בין זה לבין האסון. אבל מנגד, בציבור הכללי, ובעיקר בתקשורת שלו, שומעים מזה שנים את דרשות ההתעוררות הללו, וצוחקים לנו מול הפנים, מה הקשר בין קיום ההלכה לבין אסון כזה או אחר? הרבנים שלכם מנותקים! אז הנה, כעת הם כבר יכולים להבין זאת בעצמם, הקפדה על שמירת תומ"צ כראוי - יכולה להציל אותנו מאסונות כאלו. או איך שהם אמרו: "אם כולם היו מקפידים על הלכות והנחיות הקורונה - זה לא היה קורה!!" ניסוח מדויק להפליא. תודה...

ד. לזכור להודות!

סוף סוף ל"ג בעומר הגיע, ומותר לשמוע שירים, אבל למי היה חשק לשמוע שירים בשבוע שכזה? בסוף כשכבר אין ברירה, אתה נאלץ ללחוץ כמי שכפאו שד על ה'פליי', מנסה לברוח מהמחשבות על האסון הקשה, אבל הנה גם זה לא עוזר, כל שיר שאתה שומע, כאילו נכתב בדיוק על האסון הנורא הזה. כמו המילים המדויקות הבאות (מתוך שיר חדש שיצא רק לאחרונה): "הכל נסגר ואין לאן לברוח, רק תפתח את העינים ותראה - כמה טוב השם. וגם אם העולם סוגר עליך, ואתה נחסם ואתה נחנק, תרים את הראש לשמים ותצעק: כמה טוב השם. כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד. לטב עביד".

אוי. כל מילה בסלע. הנה כי כן, הגם שליבנו כואב ושרוף

(ובמקרה של מירון - 45 ראשים), אך בתמורה מכפר על ארץ רבה. ראשים שהם קרבנות שכיפרו על העם כולו.

כל בית ישראל בוכים את השריפה אשר שרף ה', כולנו בוכים ואבלים את האסון הנורא. האם יש מישהו שיהא אדיש אל מול מספר מצמית נורא שכזה?! כשמכילים את מספר הנספים, שלכל אחד יש משפחה שיושבת עליו שבעה, יוצא שיש פה כמעט 'שנה שלמה' של שבעה (7 כפול 45 = 315).

אבל מאידך, כאמור, חובה עלינו גם להודות על אחים, חברים, הורים שניצלו, אלו שהיו מטרים ספורים ממקום התופת, וחייהם ניתנו להם במתנה. אבא, תודה! על ניסיך שבכל יום עמנו, ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת. כמה טוב השם. הרחמים שבתוך הדין.

על אותם 45 קדושים שהסתלקו לבית עולמם בפתע פתאום כשהם 'לחוצים ברוב דוחק', אך מאידך אסור לשכוח ש'מאיתנו לא רחק', לא נשכח את הרחמים הגדולים שיש בתוך הדין, שכן ע"פ עדויות של אנשים שהיו בשטח, הרי שהם כבר חשבו שיהיו באירוע כמה מאות הרוגים. רח"ל. ומעתה, עם כל הכאב הנורא על האובדן הקשה, אפשר וצריך גם לארגן מעמד הודיה להקב"ה, מעמד 'ברכת הגומל המונית' על חיים של מאות אנשים שניצלו במקום ממוות בטוח.

וכפי שכבר רמזו זאת המפרשים על הפסוק: "ידין בגויים - מלא גויות. מחץ ראש - על ארץ רבה". שכשהקב"ה נותן דין בגויים, הרי שיש להם אלפי הרוגים (ראו מה שקורה בימים אלו בהודו), אבל אצל עם ישראל, הקב"ה לוקח ומוחץ 'ראש' אלו

השו"ת היומי

האם מותר לענות 'אמן' לפני נטילת ידיים?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

תשובה: דנו הפוסקים האם יש איסור עניית אמן בידיים שאינם נקיות, ויעוי' אשל אברהם סי' פ"ד שמצדד להקל לענות אמן לפני נטילת ידיים בברכה שאינו יוצא בה, ולכתחילה ודאי יש להקפיד ליטול ידידו, ואם שומע ברכה ואין לו זמן ליטול ידיו ישפשף ידיו בבגדו או במגבת ויענה אמן.

שאלה: אדם שהתעורר משנתו ושומע את חברו מברך ולא הספיק לטול ידיו, האם יענה אמן לפני הנטילה, או שאסור לענות אמן בידיים מטונפות.

וכן כאשר יוצא מבית הכסא ושומע ברכה לפני שנטל ידיו האם חייב לענות אמן או שמא אסור לו לענות?

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

איננו צריכים לעזור לרמאי אחד נגד חברו...

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

שבאמת הדבר הוא רע ומזיק; ולכן, במקרה ששני הצדדים מרמים, נמצא שבאמת אין כאן חיסרון עבור החתן. שכיון שגם הוא רמאי, זהו השידוך הראוי לו לפי מצבו.

עוד מביאים בזה בביאורים ומוספים, שמדברי ה'חפץ חיים' משמע שגם אם אין הענינים שקולים, כגון שאחד מרמה רק לגבי ממון והשני מרמה לגבי חולי, אין לגלות, משום שאין אנו צריכים לעזור לרמאי אחד נגד חברו. ורק אם האחד מרמה מעט, באופן

בהלכות הנלמדות היום דן ה'חפץ חיים' באופנים שבהם מותר לגלות לחתן שחותנו אינו מתכוון לעמוד בהתחייבויותיו הממוניות כלפיו. אחד התנאים להיתר הוא, שגם מצד החתן לא תהיה שום רמיה. כי אם גם החתן מרמה את חותנו באיזה ענין שיהיה, "יצא זה בזה", ופשוט שאסור לגלות לו.

בביאורים ומוספים מביאים כי יש שביאר בדין זה, שהוא כלול למעשה בתנאי הראשון להיתר לספר רכילות לתועלת - שיתבונן

שהדברים אמורים רק בחסרונות שקולים. אכן יש מי שכתב, שדבר זה אינו שייך כשהחתן או הכלה בעצמם אינם מרמים, ורק משפחתם מרמה, כגון בענייני ממון. שכן מדוע עליהם להינזק משום שמשפחתם מתנהגת ברמאות.

שנקרא עדיין עומד בדיבורו באופן כללי, ואינו יוצא מכלל אדם הגון, יש לגלות לו כשהצד השני מרמה אותו רמאות גדולה. וכמו כן, כשלאחד יש מחלה קלה ולשני מחלה חמורה המפריעה לכל תפקוד הבית, יש לגלות. וכעין זה הובא בשם הגרי"ש אלישיב,

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

על איזו מסכת נאמר שמבטלת הרהורים רעים?

יומא דף כט

הרהורי עבירה

הסגולה הזו. הוא מעיד על עצמו כי שמע מגדול אחד מהעיר פראג שהתענה 40 תעניות בכדי שהקב"ה ישלח לו רפואה מהרהורים רעים שבאו למחשבתו בכל עת, ומן השמים הודיעו לו שיעסוק בכל יום במסכת מכות, ולאחר שעשה כן ניצול מן הרהורים. מעלת לימוד המסכת גדולה לעין ערוך בימי השובבים. כידוע ימים אלו הם ימי תשובה, ולכן יש הנוהגים ללומדה כדי לתקן את הירהורי העבירה.

רבי נתן גשטטר זצ"ל מביא בספרו ידיעה עצומה, הוא כותב שכשלושים את מסכת מכות, שבה מובאים מיני עונשין, ע"י הלימוד זוכים להינצל מאותם עונשים וכיוצא בהם! ומסביר, בגמרא במנחות (ק). מובא על הפסוק "זאת תורת חטאת, זאת תורת האשם" (ויקרא ו יח), שכל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם. הוא הדין לעוסק בפרשיות התוכחה הכתובות בתורה, יישמר שפורעניות אלו לא יתקיימו בו בפועל חס ושלום. וגם כאן, הלומד במסכת מכות העוסקת בעונשים, יזכה להמלט מאותם עונשים וכיו"ב.

(דרשו)

למסכת מכות סגולות נשגבות שמובאות בספרים הקדושים. החיד"א בספרו דבש לפי (מערכת ה') כותב שמסכת מכות מסוגלת לביטול הרהורים רעים, כי 'מכות' בגימטריה 'הרהורים'. וכידוע, הרהורי עבירה קשים מעבירה.

בספרים מובאים הטעמים לסגולה נפלאה זו המתקנת דווקא את המחשבה. מסכת זו מדברת בענין עדים זוממים, שעונשם הוא אותו עונש אשר חשבו להעניש בו את האחרים. הבה נתבונן, כמה כח גלום במחשבת האדם! עצם העובדה שהעדים הזוממים תכננו להמית את הנאשם, למרות שזממם לא עלה בידם, חורף את דינם למיתה! ומכלל לאו, אנו לומדים גם להיפך, את אותו כח הטמון בהרהור לרעה, אפשר לנצל למטרות חיוביות, לפעול טובה ע"י המחשבה, וזה עצמו התיקון בלימוד במסכת מכות.

טעם נוסף לסגולה זו מובא בספר אהבת ציון, במסכת זו מובאים מכות ועונשים רבים של עוברי עבירה, וכאשר יתבונן בכך, ישער בנפשו- אם אלו הפורעניות של החוטאים, על אחת כמה וכמה גדול השכר השמור לצדיקים, וכך ינצל מהרהורים הרעים.

בספר מפתח הים מביא מעשה נורא, המגלה את מקור

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום...

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

מי שנכנס לבית הכנסת באמצע התקיעות ושמע רק חלק מאורך התקיעה - האם יצא ידי חובה?

רק את חלקה, וכגון שנכנס לבית הכנסת באמצע התקיעה ושמע רק את סוף התקיעה - לא יצא ידי חובתו; אך בנוגע למקרה זה, יש אומרים שאם אורך החלק ששמע בפני עצמו הוא כאורך הנדרש לתקיעה, יצא ידי חובתו, ולכן, כששב ותוקע, לא יברך שנית, אלא ישמע את הברכה מאחר.

[שו"ע תקפו, ג, משנ"ב יא, יד רטו, ושעה"צ יט-כ]

תקיעה שתקעו את חלקה בהכשר וחלקה בפסול, וכגון שהתוקע החל לתקוע ולא התכוון לשם מצוה, ותוך כדי התקיעה נזכר בכך ובהמשך התקיעה התכוון לשם מצוה; או שהחל לתקוע לפני עלות השחר, שאז לא ניתן לקיים את המצוה, וסיים לאחר עלות השחר - אף אם אורך החלק הכשר בפני עצמו הוא כאורך הנדרש לתקיעה, התקיעה פסולה. ויתרה מזו, אף אם התקיעה כולה כשרה, אלא שהשומע שמע

מי ששמע רעש של הזזת שולחן בשעת תקיעת שופר - האם יצא ידי חובתו?

שיודעים לכונן את שמיעתם לקול השופר, ומבינים שמקיימים בכך מצוה - חובה להביאם לשמיעת התקיעות, אך יש להדריכם מראש לשמור על שקט מוחלט. ובדיעבד, מי ששמע בשעת התקיעות קול אחר, אך שמע יחד עמו גם את קול השופר, יצא ידי חובתו.

[משנ"ב תקפו, טז; ביאורים ומוספים דרשו, 11]

על פי האמור, יש להקפיד לשמוע את כל התקיעות בשופר מתחילתן ועד סופן. ולכן, אין לכחכח בגרון, או להזיז רהיט כלשהו, וכדומה, בשעת ההאזנה לתקיעות, כיון שהן המשמיע את הקול והן העומדים בסמוך אליו עלולים שלא לשמוע חלק כלשהו מהתקיעה.

וכן יש להקפיד שלא להביא לבית הכנסת ילדים העלולים להרעיש בשעת התקיעות. וילדים שהגיעו לגיל חינוך - דהיינו,

האם ה'בעל תוקע' צריך לשמוע את התקיעות כראוי?

ונחלקו הפוסקים, האם חשש זה קיים גם בכיוון ההפוך, דהיינו, האם בקול תקיעה הבא מחוץ לבור אל תוכו, יש חשש שיתלווה אליו קול הברה. ולמעשה, כל עוד לא ברור לשומע העומד בתוך הבור כי לא שמע קול הברה יחד עם קול השופר, עליו לשוב ולתקוע שנית, ללא ברכה.

[שו"ע תקפו, ב, משנ"ב ט-י, ושעה"צ יד]

כפי שלמדנו, בשמיעת קול שופר היוצא מתוך בור, מרתף, וכדומה, לאוזני העומד מחוצה להם, קיים חשש להתלוות של 'קול הברה', שהוא קול הנוצר בבור ומטשטש את קול השופר, ופוסל את התקיעה.

וחשש זה, אמור אף בנוגע לתוקע בעצמו - וכגון שעומד מחוץ לבור, ומכניס את הפה הרחב של השופר לתוך הבור - כיון שמצות תקיעת שופר אינה מעשה התקיעה, אלא שמיעת התקיעה.

* בתקיעה בתוך בור או מערה, בצאת קול התקיעה החוצה, עלול להתלוות אליו קול הַד המטשטש את קול השופר, והעומדים בחוץ ושומעים קול נוסף זה לא יצאו ידי חובתם. ומרתף דינו כבור, אך אם יש בו חלונות הפונים החוצה, יתכן שאין דינו כבור. וספק זה מצוי בבתי כנסת שבמקלטים, או בקומות תחתונות של בתים פרטיים, אשר רוב גובהם מתחת לפני הקרקע, וחלונותיהם סמוכים לתקרה, מעל פני הקרקע. ואף בתוך בית כנסת רגיל, אם יש בו תקרה אקוסטית המפזרת את גלי הקול - יש לבדוק אם בכל המקומות נשמע רק קולו הטבעי של השופר.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר להאיץ את קצב לימוד המסכת כדי לערוך סיום ב'תשעת הימים'?

(במקורות).

ובנוגע לסעודת סיום מסכת - אין להאט או להאיץ את קצב לימוד המסכת כדי לסיימה דווקא בתשעת הימים; וכמו כן, אם בסיום מסכת בזמן אחר לא היה עורך סעודה, יתכן שאין זה ראוי לערוך דווקא בתשעת הימים סעודה עם בשר ויין.

[שו"ע תקנא, י, משנ"ב עג, עה רעו (וראה שם, עז), וביה"ל ד"ה וסיום; ביאורים ומוספים דרשו, 89]

בסעודת ברית מילה, פדיון הבן, או סיום מסכת, הנערכת ב'תשעת הימים', מותר לאכול בשר ולשתות יין. ולמי מותר הדבר? בימים שמראש חודש עד לשבוע שחל בו תשעה באב, ההיתר הוא לכל מי שהיה משתתף בסעודה זו אילו היתה מתקיימת ביום אחר, מחמת ידידותו עם בעלי השמחה, וכדומה. ואילו בשבוע שחל בו תשעה באב - ההיתר הוא רק למעגל מצומצם של אנשים, (ראה

הלוח היומי

כ"ח באייר | שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה

ביום זה מצא רבינו הרמב"ם את ספר התורה המדוייק של עזרא הסופר, וקבע יום זה למשתה ושמחה. **יארצייט:**

ב' אלפים תתפ"ד: שמואל הנביא בן אלקנה ע"ה (וי"א בכ"ט. מג"ת)
 מ': רבי יצחק ב"ר יוסף מקורביל זצ"ל, מבעלי התוספות, בעל סמ"ק (ספר מצוות קטן).
 תש"ס: רבי אברהם שלמה אליהו ב"ר חיים דב גרין זצ"ל.
 תקמ"א: רבי יצחק ב"ר אברהם מולכו זצ"ל, רב קהילת יוצאי סציליה בסלוניקי, בעל זובח תודה ואורחות יושר.
 תרע"ח: רבי יעקב אריה לייב ב"ר אברהם (המגיד) טברסקי זצ"ל, מטריסק.
 תרפ"ה: רבי מרדכי חיים משען זצ"ל, דיין ומרבני דמשק, בעל פנקס טפסי שטרות.

מ"ג לעומר

טוב שאתה לא הרבש"ע!

הגר"ש וולבה היה אומר ש"בן דעת" אינו מבטל דבר מכל וכל, אלא יודע להכיר את המעלות של הדבר אף שמכיר את החסרונות, וסיפר שהיה לו ידיד שהיה בעל ביקורת גדול והיה מבטל אנשים על ימין ועל שמאל, עד שפעם אחת אמר לו המשגיח: "מזל שאתה לא ה'ריבוננו של העולם' כי אז היית מוציא מטפחת גדולה והיית 'מנגב' חצי עולם במחי יד!"
(אבני שלמה ח"ב עמ' מט)

נשתדל לנהוג בעין טובה, ולראות את הטוב בכל דבר, ולא להיות ביקורתיים כלפי מעשיהם של הזולת

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il